

УКРАЇНА

(19) UA (11) 51146 (13) A

(51) G 01C 9/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВИДАЄТЬСЯ ПІД
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ВЛАСНИКА
ПАТЕНТУ

(54) СПОСІБ САДІННЯ СВІЖОЗІБРАНИХ БУЛЬБ КАРТОПЛІ У ЛІТНІЙ ПОСАДЦІ

1

2

(21) 2002010436

(22) 17 01 2002

(24) 15 11 2002

(46) 15 11 2002, Бюл. №11, 2002 р.

(72) Бугайова Ізабелла Павлівна, Харченко Галина
Станіславівна, Черниченко Олена Олександрівна(73) ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕРОБСТВА ПІВДЕННОГО
РЕГІОНУ УААН(57) Спосіб садіння свіжозібраних бульб картоплі у
літній посадці включає їх садіння в літню посадку,
який відрізняється тим, що проводять садіння
свіжозібраних бульб на глибину 10-12 см нормою
40 тис шт/га

Винахід відноситься до галузі сільського господарства, до технологій вирощування сільськогосподарських культур

Відомий спосіб садіння свіжозібраних бульб в літній посадці включає в себе садіння бульб в літню посадку на глибину 8 - 8 см з площею живлення 70x15 - 20 см. Цей спосіб найбільш близький до заявленого за позитивним ефектом і досягаемому технічному результату (Бойко С.М. Індустріальна технологія вирощування раннього картоплі на зрошуваних землях юга України - Николаев, 1980 - С.21). Недоліком відомого способу являються значні витрати посівного матеріалу.

Задачею винаходу є підвищення врожайності свіжозібраних бульб та зменшення затрат посівного матеріалу.

Поставлена задача досягається тим, що при вирощуванні насіннєвої картоплі в літній посадці проводять садіння свіжозібраних бульб на глибину 10 - 12 см нормою 40 тис шт/га.

Спосіб розроблено і експериментально випробувано лабораторією біотехнології картоплі Інституту землеробства південного регіону УААН в 1997 - 1999 рр. в умовах посушливого клімату півдня України на зрошенні.

Грунтово-кліматичні умови Півдня не сприяють росту та розвитку рослин картоплі, одержанню високих врожаїв. Грунти важкі по фізичному складу, що утруднює розвиток бульбового піззда, погодні умови в період вегетації, як правило, пов'язані з високими температурами повітря і ґрунту, частими суховіями, рідкими дощами, переважно зливового характеру. Все це робить неможливим одержання врожаїв картоплі без зрошення.

Погодні умови в роки досліджень для росту та розвитку рослин картоплі в літній посадці складались в основному задовільно, за виключенням 1998 року, коли спостерігались високі температури повітря та ґрунту, часті суховії.

Досліджували посадку свіжозібраних бульб в оптимальний строк (1 липня) та з запізненням на 10 діб на глибину 6 - 8 та 10 - 12 см густотою 40, 50, 60, 70, 80, 90 тис бульб/га. Варіанти досліду вивчалися на сорті Незабудка. Проведення досліду супроводжувалося фенологічними спостереженнями, обліком густоти насаджень після появи сходів та перед збиранням, визначенням ураженості бульб фитофторозом, паршею звичайною, кільцевою гниллю та ін., урожаю з визначенням вмісту у бульбах сухих речовин, крохмалю.

Агротехніка в досліді була загальноприйнятою для вирощування насіннєвої картоплі в літніх посадках на Півдні в умовах зрошення. Свіжозібрані бульби з весняної посадки обробляли стимуляторами для переривання періоду спокою у складі 1% тіосечовини, 1% роданістого калію, 0,002% янтарної кислоти, 0,0005% піберепіну і висаджували в ґрунт в заздалегідь нарізані гребені. Для одержання сходів ґрунт підтримували у зволоженому стані шляхом поливів нормою 250 - 350 м³/га. Інші прийоми по догляду за посівами (розпушування, підгортання рослин, боротьба зі шкідниками) ті ж, що при весняному садінні. Збирали бульби у першій декаді жовтня.

Спостереження показали, що польова схожість матеріалу знижувалася із збільшенням густоти садіння при обох варіантах глибини при садінні на 6 - 8 см та 10 - 12 см вона складала при густоті 40 тис бульб/га відповідно 78,1 та 83,0%,

(19) UA (11) 51146 (13) A

при густоті 90тис - 48,6 та 56,9% Інші густоти займають середнє місце за схожістю бульб

Аналіз урожайних даних показує, що з вилученням маси бульб, втраченої на садіння, яка складає при 40тис - 2,0т, 50 - 2,5, 60 - 3,0, 70 - 3,5,

80 - 4,0, 90 -4,5т максимальний чистий врожай в середньому по строках садіння (фактор А) та глибини 6 - 8см забезпечила густота 50тис бульб/га - 91,8ц/га (табл)

Таблиця

Продуктивність насінневої картоплі в залежності від способу посадки, ц/га (1997 - 1999рр)

Спосіб садіння		Загальний урожай, ц/га	Чистий урожай, ц/га	Вихилення чистого урожаю, ц/га, від	
Глибина, см (фактор В)	густота, тис шт/га (фактор С)			глибини	загушення
6 - 8	40	95,6	75,6	-	К
	50	116,8	91,8	-	+16,2
	60	117,5	87,5	-	+11,9
	70	121,0	86,0	-	+10,4
	80	118,1	78,1	-	+2,5
	90	124,3	79,3	-	+3,7
10 - 12	40	117,3	97,3	+21,7	К
	50	120,8	95,8	+4,0	-1,5
	60	133,9	103,9	+16,4	+6,6
	70	125,2	90,2	+4,2	-7,1
	80	132,3	92,3	+14,2	-5,0
	90	136,9	91,9	+12,6	-5,4

НІР 05, ц/га для головних ефектів у роки досліджень по фактору

А-19,8, 12,3, 23,7

В-10,8, 14,5, 21,7

С-7,3, 10,0, 13,0

Більш глибоке садіння густотою 40тис бульб/га дозволяє одержувати практично такий же врожай - 97,3ц/га

Економічна оцінка вивчаємих прийомів показала, що найбільш економічно обґрунтованим являється спосіб садіння свіжозібраних бульб у літній посадці, при якому їх саджають на глибину

10 - 12см густотою 40тис шт /га Припускаючи, що середня маса садівної бульби складає 50г та враховуючи незначні затрати на додаткове заглиблення, економія затрат садівного матеріалу складає 0,5т/га або більше тисячі гривень на гектар

Таким чином, слід вважати, що за сукупністю показників найбільш економічно вигідним являється спосіб садіння свіжозібраних бульб в літню посадку, при якому бульби саджають на глибину 10 - 12см густотою 40тис /га

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)

вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна

(044) 456 – 20 – 90

ТОВ «Міжнародний науковий комітет»

вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна

(044) 216 – 32 – 71